

Wanneer (n)iets helpt.

IBE

Margot Kinnart, sociotherapeute afdeling Wel
Lisa Peeters, verpleegkundig specialist IBE

IBE: kleinschalig en relationeel

1

KLEINSCHALIG

Wel en Stroom bieden elk plaats aan acht patiënten met een hechtingsproblematiek gedurende maximum 1 jaar.

2

INDIVIDUEEL OP MAAT

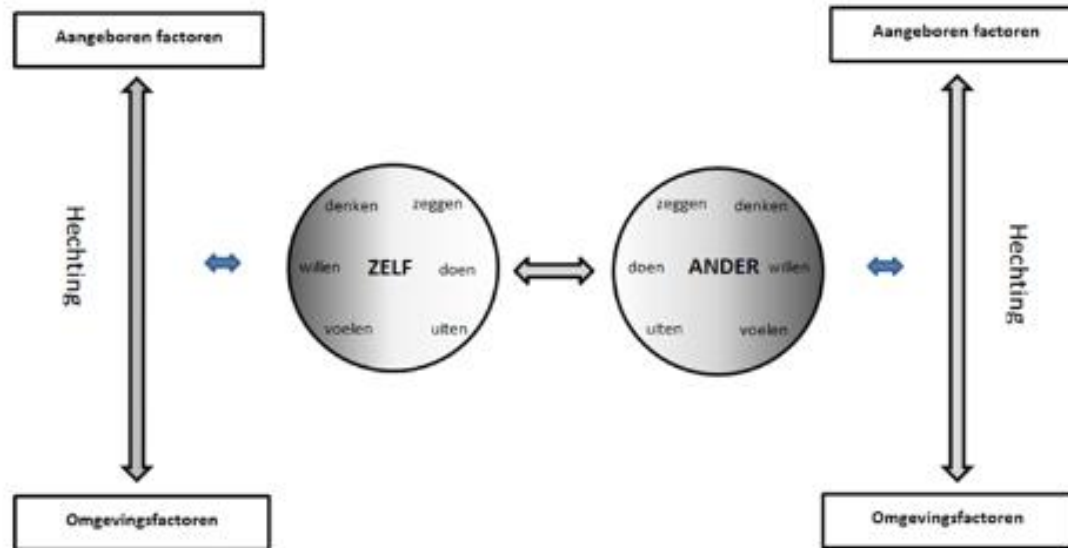
Voor mensen bij wie eerdere behandelingen herhaaldelijk vastliepen.

3

RELATIE ALS WERKINSTRUMENT

Patiënt en team zoeken in een warm klimaat naar oorzaken en oefenen nieuwe ervaringen.

Wat zichtbaar is, is maar de (lichte) helft

1 Betekenis ontstaat razendsnel

Veel gebeurt automatisch, onbewust en buiten directe controle van de patiënt

2 De dynamiek is wederzijds

Patiënt, hulpverlener en omgeving beïnvloeden elkaar voortdurend.

3 Gedrag is niet de identiteit

We zoeken functie en behoefte, zonder de reële grens te ontkennen.

Het sociotherapeutisch klimaat als dragende factor

Wanneer het psychisch lijden voor de patiënt niet langer hanteerbaar is, nemen wij tijdelijk een dragende functie op.

We werken preventief en de-escalerend door elkaar te ontmoeten

01

SIGNAAL

Spanning of machteloosheid;
Verlies aan draagkracht

02

RELATIONEEL

Ook onze reactie
maakt deel uit van wat
ontstaat

03

CONTEXTUEEL

De omgeving kan
dragen,
maar ook ontregelen

Grenzen zijn relationeel

NABIJHEID

Menselijk contact blijft ook tijdens begrenzing

UITLEG

De interventie krijgt betekenis binnen de relatie

CONTINUÏTEIT

De behandeling en het perspectief op herstel blijven aanwezig

Vrijheidsbeperkende maatregelen

uiterst uitzonderlijk • tijdelijk • betekenisvol gekaderd

Doel: chaos begrenzen en opnieuw ruimte maken voor contact — nooit beheersing op zichzelf.

De crisis zelf wordt een werkinstrument

01

VERTRAGEN

waarnemen • delen • begrijpen

Vroege signalen worden niet alleen geregistreerd, maar samen betekenisvol gemaakt.

02

DRAGEN

nabij blijven • reguleren • begrenzen

Het team vertraagt en neemt tijdelijk een dragende functie op — zonder de persoon over te nemen.

03

HERSTELLEN

bespreken • modelleren • verderzetten

Na de breuk maken aanwezigheid en betrouwbaarheid een nieuwe ervaring mogelijk.

**Preventie blijft de basis. Maar wanneer crisis ontstaat, blijft behandeling aanwezig.
Rust – Reflectie – Relationele herstel**

Herstel na een ontwrichtend incident

Rust – Reflectie – Relationeel herstel

- 1 HUIDIGE PROCEDURE EN CONTEXT**
→ Onlinebevraging bij medewerkers

Resultaten zijn binnen, analyse is nog lopende

- 2 ERVARING VAN PATIËNTEN**

Hoe ervaren patiënten het herstel van de therapeutische relatie? Welke factoren ondersteunen of belemmeren de terugkeer naar wederkerigheid binnen een therapeutische relatie?

Voorlopige resultaten

→ Diepte-interviews met patiënten

- 3 ERVARING VAN HULPVERLENERS**

→ Focusgroep met medewerkers

Focusgroep is ingepland en moet nog plaatsvinden

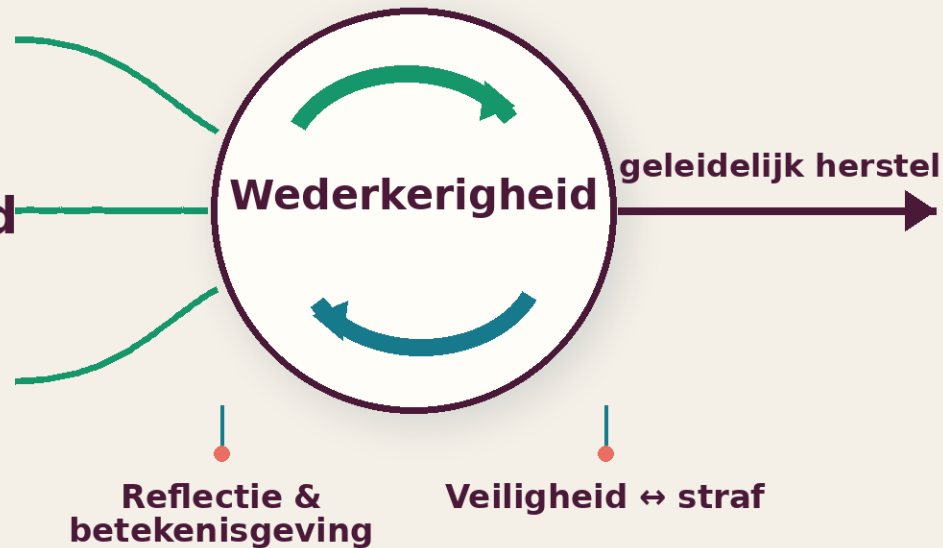
Dit geeft vorm aan een afgestemde procedure om na een incident terug samen in behandeling te stappen.

Voorlopige hypothese perspectief van patiënten

VOORWAARDEN

- **Erkenning**
- **Duidelijkheid**
- **Nabijheid**

HERSTELPROCES

UITKOMST

De hulpverlener kan alleen dragen als het team mee draagt

Ook hulpverleners ervaren machteloosheid. Om beschikbaar te blijven voor herstel moet deze impact herkend, benoemd en gedragen worden

MICRO — Wat heb ik nu nodig?

MESO — Wat vraagt dit incident van het team?
Wat kan het leidinggevend kader opvangen?

MACRO — Welke structuur ondersteunt herstel?

Crisiskaart: zelfregie en gedeelde teamzorg

Crisiskaart — zorg voor jezelf en je team

Een leidraad voor zorgprofessionals na een crisistijd.

Wat heb ik op dit moment het meest nodig?

Verwerking en opvang

Duidelijkheid over de aanpak

Herstel van samenwerking of vertrouwen

Structurele of organisatorische ondersteuning

MICRO Het raakt mij persoonlijk

Ik heb nood aan verwerking, duidelijkheid, steun of herstel

Ik kan het zelf delen

- Intensieve debriefing
- Aanbrengen op teamvergadering
- Open spreken met collega's

Ik heb meer ondersteuning nodig

- Collega's/kernteam aanspreken voor debriefing
- Achterafgesprek met patiënt bespreken in team
- Tijdelijke overname door collega (afgetekend)

MESO Het heeft impact op het hele team

Weer zit de grootste nood bij het team?

Extra verwerking

- Extra debriefing aanvragen bij kernteam (ONS-team of teamvergadering)
- Noden verduidelijken bij kernteam

Duidelijkheid over aanpak

- Expliciet bespreken op volgende teamvergadering
- Kantijnen behandeling duidelijk vaststellen

Complexe of terugkerende situatie?

- Als collectief noemen in intervisie
- Nachtcollega's of anderen betrekken indien relevant

MESO Begeleiding of sturing van leidinggevend of kernteam

Hebben we begeleiding of sturing nodig vanuit het kernteam?

Volgende signaleren naar kernteam of leidinggevend zodat volgende acties ingezet worden:

- Gedragen visie bewaken
- Houding environment creëren
- Open feedbackcultuur ondersteunen en gesprekken mogelijk maken

- Zoeken naar wat organisatorisch mogelijk is om te ontlasten
- Team uitnodigen om te overbruggen en stroom af te laten

MACRO Gespecialiseerde of structurele ondersteuning

Hebben we gespecialiseerde of structurele ondersteuning nodig vanuit de organisatie?

Algemeen

- Incidentanalyse opstarten
- Verzekering/risicoanalyseprocedure opvolgen
- Beleidskader raadplegen
- Opleiding volgen (VIC, verbindende communicatie)
- Structurele knelpunten signaleren

Contact opnemen met

- ONS-team
- Team verbindende communicatie
- Directie/afdeling van wacht en/of crisisteam
- Mobiel team of vindercollega

Bethanij
ondersteuning voor de zorg
aanpak

Reflectie

**Wat als herstel na een ontwrichtend
incident niet bij de patiënt begint,
maar in de relatie?**
